

# СЪВЕТ ЗА ЕЛЕКТРОННИ МЕДИИ

## ПРОТОКОЛ

№ 27

от редовно заседание, състояло се на 24.09.2021 г.

**ПРИСЪСТВАТ:** Бетина Жотева – председател, Галина Георгиева, Розита Еленова, Соня Момчилова, София Владимирова

Начало на заседанието: 13.00 часа, водено от Бетина Жотева  
Съставил протокола – Мария Гинина

### ДНЕВЕН РЕД:

1. Доклад от техническа комисия, назначена със Заповед № РД-13-78 от 2021 г. на председателя на Съвета за електронни медии.

Докладва: Розита Еленова, член на СЕМ и председател на ТК

2. Доклади от дирекция Лицензионни, регистрационни, правни режими и международна дейност относно:

а) заявление от Бойкос ЕООД и Агенция Атлантик ЕООД за прехвърляне на индивидуална лицензия за доставяне на радиоуслуга № ЛРР-01-1-029-02-01;

б) уведомителни писма от БАЦ ЕООД и Естейт ТВ ЕООД;

в) административнонаказателно производство, образувано с АУАН № НД-01-22 от 2021 г.

Вносител: Доротея Петрова

Докладва: Райна Радоева и Красимир Димитров

3. Доклад от дирекция Мониторинг и анализи относно фокусиран мониторинг за отразяване темата за ваксините срещу Ковид-19.

Вносител: Зорница Гюрова

Докладва: Константин Колев

4. Доклад от дирекция Обща администрация относно услуга необходима за дейността на Съвета за електронни медии.

Вносител: Мариана Андреева

Докладва: Евгени Димитрова

**Разни**

**Бетина Жотева** откри заседанието и подложи на гласуване предложения дневен ред.

**Решение:**

**СЕМ реши с 5 (пет) гласа „за“:** приема дневния ред.

**ПО ТОЧКА ПЪРВА:** Доклад от техническа комисия, назначена със Заповед № РД-13-78 от 2021 г. на председателя на Съвета за електронни медии

**Бетина Жотева** даде думата на г-жа Розита Еленова – член на СЕМ и председател на техническата комисия, за да представи доклада (Приложение 2).

**Розита Еленова:** Благодаря Ви, г-жо Жотева. Така организираната техническа комисия проведе своето заседание и разгледа документите на петимата кандидати за генерален директор на Българското национално радио. Извършена е проверка за наличността и редовността на подадените документи. Няма кандидат, който на този кръг – по документи, да се налага да бъде отстранен. Има, обаче, някои уточнения, които за мен са важни да бъдат направени: част от кандидатите са приложили биографии, които не са в предварително зададения и препоръчан формат Europass; има мотивационни писма, които не са подписани и не са датирани; две от декларациите за управленски опит не съдържат никакви данни за времето на декларирания опит, липсва описание на големината на екипа, размера на бюджета, който е управлявал съответния кандидат. Един от кандидатите е представил декларация за съответствие с изискванията на ЗРТ, която не е по образец, в нея липсват част от положителните предпоставки, а са декларирани отрицателни - такива, каквито не съществуват в Закона за радиото и телевизията. Установените неточности, както отбелязах, не пречат за участието на кандидатите в процедурата. Тъй като комисията, има своите колебания, аз представям на вашето внимание този доклад. Така че, г-жо Жотева, предлагам Ви да подложите на гласуване дали кандидатите да направят по-перфектни своите документи. Това е, благодаря за вниманието.

**Бетина Жотева** благодари и даде думата на госпожа Момчилова.

**Соня Момчилова** отбеляза, че също смята, че документацията за кандидатстване би могла да бъде прецизирана, но ще възприеме решението на Съвета.

**Бетина Жотева** подложи на гласуване предложението на председателя на техническата комисия да се даде възможност на кандидатите да прецизират документите си.

**Решение:**

**СЕМ реши с 5 (пет) гласа „за“:** Прие доклада. Да се изпратят писма до кандидатите, с което да им се укаже да прецизират документите си в съответствие с констатациите на техническата комисия.

**Розита Еленова:** Благодаря на колегите от техническата комисия, както и сега на съветниците за подкрепата към работата ни.

**София Владимирова** също изрази благодарност както към техническата комисия, така и към колегите си.

**ПО ТОЧКА ВТОРА:** Доклади от дирекция Лицензионни, регистрационни, правни режими и международна дейност относно:

а) заявление от Бойкос ЕООД и Агенция Атлантик ЕООД за прехвърляне на индивидуална лицензия за доставяне на радиослуга № ЛРР-01-1-029-02-01

**Доротея Петрова** – директор СА ЛРПР и МД, представи доклада (Приложение 3).

**Решение:**

**СЕМ реши с 5 (пет) гласа „за“:** Прехвърля Индивидуална лицензия за доставяне на радиослуга № ЛРР-01-1-029-02-01 от Бойкос ЕООД на Агенция Атлантик ЕООД. Прекратява действието на индивидуална лицензия за доставяне на радиослуга № ЛРР-01-1-029-02-01 по отношение на Бойкос ЕООД. Изменя наименованието на програмата от „РАДИО ГАМА“ на „РАДИО МЕДЖИК ФМ“. Изменя специализацията на профила на програмата от специализиран, за аудитория от 20 до 45 г., на специализиран профил, насочен към аудитория над 35 г. Изменя програмните характеристики по т. 5 от лицензията, както следва:

„5.1. ЛИЦЕНЗИРАНИЯТ се задължава да доставя радиослугата, включвайки в съдържанието на програмата, съобразно нейната специализация по т. 3.3 и т. 3.4 следните програмни елементи:

5.1.1. Предавания с информационна насоченост – не по-малко от 3 на сто от дневното програмно време.

5.1.2. Предавания с образователна насоченост – не по-малко от 4 на сто от седмичното програмно време.

5.1.3. Предавания с културна насоченост – не по-малко от 5 на сто от седмичното програмно време.

5.1.4. Предавания с развлекателна насоченост – не по-малко от 10 на сто от седмичното програмно време.“

Издава на Агенция Атлантик ЕООД Индивидуална лицензия за доставяне на радиослуга № 1-005-01-05 с наименование „РАДИО МЕДЖИК ФМ“ на територията на гр. Видин, честота 96.7 MHz. Срокът на лицензията е 25 г., считано от 26.07.2001 г. Длъжностни лица на СЕМ да отразят промените в Публичния регистър на СЕМ. Да се уведоми Комисията за регулиране на съобщенията за допуснатото прехвърляне на лицензията.

б) уведомителни писма от БАЦ ЕООД и Естейт ТВ ЕООД

**Доротея Петрова** – директор СА ЛРПР и МД, представи доклада (Приложение 3).

**Решение:**

**СЕМ реши с 5 (пет) гласа „за“:** Да се издадат нови удостоверения на БАЦ ЕООД и Естейт ТВ ЕООД и да се отразят промените в раздел Първи на Публичния регистър на СЕМ.

в) административнонаказателно производство, образувано с АУАН № НД-01-22 от 2021 г.

**Доротея Петрова** – директор СА ЛРПР и МД, представи доклада (Приложение 4).

**Решение:**

**СЕМ реши с 5 (пет) гласа „за“:** Възлага на председателя на СЕМ да издаде наказателно постановление на Нова Броудкастинг Груп ЕООД за нарушение на чл. 75, ал. 1, изречение второ от ЗРТ – излъчване на скрито търговско съобщение. Размерът на санкцията да бъде определен при условията на повторност на нарушението.

**ПО ТОЧКА ТРЕТА:** Доклад от дирекция Мониторинг и анализи относно фокусиран мониторинг за отразяване темата за ваксините срещу Ковид-19

**Зорница Гюрова** – директор СА МА, представи доклада (Приложение 5).

**Бетина Жотева** посочи, че това е мониторинг, който е направен по предложение на г-жа Еленова, със съгласието на съветниците. Госпожа Жотева поиска мнението на колегите си относно пътя на този доклад оттук нататък, предвид факта, че в него не са посочени нарушения на Закона – дали да остане за информация, или би могло резюме от него да бъде разпратено до медиите, да се качи на сайта.

**Соня Момчилова** зададе въпрос дали е взет предвид инцидентът, случил се във Варна преди дни, и некоректно отразяван в една част от медиите като нападение над екип, извършващ ваксиниране, като посочи за пример, че това се е случило и в БНР, до новинарската емисия в 18:00 часа. Добави, че краткото представяне, заглавието на новината, било: „Антиваксъри нападнаха лекари“, а по-късно е последвало уточнение, че са поискали от адвокат, който се е представил, разрешително за поставяне на ваксини и за качеството на ваксините. Госпожа Момчилова помоли да се обърне внимание, защото, така поднесена, новината звучала скандално, и поясни, че първото ѝ представяне е било в 12:00 на обяд.

**Бетина Жотева** попита дали има други коментари.

**Розита Еленова:** Аз имам. Благодаря за доклада по моя инициатива, но във всички случаи този доклад има своето място. Това е тема, която и друг път сме дискутирали – дали е водеща за медиите, кога е преминава на по-заден план в новинарския поток, кога политическите новини са я измествали, този анализ, така или иначе от 2020 г., присъства. Вие знаете, аз съм застъпвала често тезата, че „гледната точка на педофила не е другата гледна точка в медията“. Медицината е сложната, професионална тема и е голямото предизвикателство пред медиите в тези две години. И точно поради сложната пандемична обстановка е редно да осъзнаем, че в медицината няма друга гледна точка. Не може да има свободни интерпретации на научни факти, защото там няма място за общи мнения, те попадат в сферата на измамата, на фейкнюз. Там другото мнение не може да е представяне на информация, защото, когато се представя въобще някаква информация в медицината, тя е дезинформация. Хигиената в медиите е част от нашата работа и е от значение за мен. Разбира се, решението за ваксиниране е лично и всеки претегля рискове и ползи. Но, въпреки това, медиите допускат разпространяване на невярна информация, която влияе и пречи на този рационален избор. Може би, допринася и фактът, който и г-жа Гюрова отбеляза от доклада - че липсва цялостна държавна политика в тази посока. А държавата, Министерството на здравеопазването, биха могли да подпомогнат медиите в общи усилия. За съжаление, вредата върху общественото здраве не се наказва, а такава съществува.

Колегите са си свършили работата по така зададените параметри в доклада. Намирам за креативен подхода, който предлагате като проценти при всеки отделен доставчик и това ми даде възможност за моите изводи. Като този, който плаши дори - имаме доставчици категорично антиваксърски настроени. Но, ако няма как да ги коментирам тях, бих искала да коментирам обществените медии, за мен е важно тяхното отговорно поведение. И съм удовлетворена да констатирам поведението на Българска национална телевизия и да изкажа своите опасения за поведението на Българско национално радио. Там двете тезите са 50/50, при условие, че има държава, правителство, има официална здравна политика; при условие, че всеки може да отвори сайта на Министерство на здравеопазването; при условие, че всеки може да отвори сайта на Световната здравна организация, има и други официални сайтове и институции, които предлагат научна информация относно световната пандемия и анализ за

причините за висока смъртност в която живеем. Така че, аз бих коментирала много сериозно това поведение на обществения доставчик БНР. За мен е тъжно, че българските медии продължават да дават трибуна на личности, разпространяващи конспиративни теории за ваксините и, които търсят сензация, ползвайки темата за политическа кариера. Факт, който изпъква на фона на изборната година. Такива има няколко и журналистите знаят техните имена. За финал ще кажа – всеки има право на мнение, но не всеки има право на факти. Докато фактите на науката казват едно, мнението, защитаващо обратната теза, без доказателства, е излишно и в графа - лъжа. Моята препоръка към журналистите е при интервюта, при срещи с хора на науката, да проверяват казаното чрез източници с неоспорим авторитет, официални институции, и да се изисква от всеки гост, той да потвърди основните си твърдения с конкретни научни данни. И, ако се улови лъжа или неточност, този гост да бъде поставян в някакъв черен списък. Знам, че всичко това сега, което казвам, е трудно за реализация, но чувствам за свой дълг да бъде озвучено, и много би ми се искало този стил в журналистиката да се наложи по една такава тема, която засяга всички нас, защото тя засяга здравето и защитава човешки живот. Благодаря още веднъж за доклада.

**Бетина Жотева** също изрази благодарност и даде думата на госпожа Георгиева за изказване. **Галина Георгиева** започна своето изказване с това, че единственото, което ще си позволи да каже, е, че счита периода на извършеното наблюдение за кратък и даващ една моментна снимка на случващото се в медийното пространство по темата. Припомни, че на предно заседание е подкрепила с две ръце желанието и предложението на госпожа Еленова да бъде извършен такъв мониторинг и отбеляза, че ще си позволи сега да подкрепи казаното от нея, като даде предложение да се помисли върху включването на още едно двуседмично наблюдение. Отчита, че влизаме в период на предизборна кампания и колегите ще имат своя график за дейност, но би се радвала на такава проактивност и планирането на едно бъдещо наблюдение. Добави, че ако се извърши второ такава наблюдение, Съветът може да излезе с един обобщен доклад и изводи, които тогава би подкрепила да бъдат качени на сайта и мониторингът да получи нужния отзвук.

**Розита Еленова:** Истината е, че темата е важна, но и сложна. И може би, дори колегите в мониторинга, след това изследване, което сега представят, имат нужда от време да премислят и надградят, за да огледат в дълбочина истината и фейка за ваксините. Наскоро много широко се разпространи, че самите фейсбук и инстаграм свалиха огромен брой профили, които разпространяват фалшиви новини относно ваксините. Ето това е корпоративно социално отговорно поведение. Ето например, прословутият г-н Мангъргов преди известно време говори за ваксинирани болни, но пък Лекарският съюз реагира и опроверга с конкретна информация лъжата му. Така че, наистина имам по-големите си очаквания към журналистите, към медиите, които трябва да се развиват, да имат висока чувствителност към фейк новината, манипулацията, пропагандата, особено що се отнася до тази, от която зависи човешкият живот. Благодаря.

**София Владимирова** започна изказването си с цитат: „Не съм съгласен с това, което казваш, но докато съм жив, ще защитавам правото ти да го казваш“. Счита, че от доклада е очевидно, че за плурализъм трудно може да се говори в обществените медии по темата. Отбеляза, че БНР стои по-балансирано като цяло, като допълни, че е наблюдавано предаване по другия обществен доставчик, където има 100 % представяне на едната позиция и никакъв коментар на другата. Като лично свое наблюдение, без да претендира за обективност, посочи, че са две или три предаванията, в които са били поканени равностоен брой гости, които да дискутират двете гледни точки, гости, имащи съответните аргументи, не такива, които нямат необходимата експертиза и просто да разсъждават. Госпожа Владимирова изтъкна изключителното насищане на медийната среда, на което всички сме свидетели, и поясни, че

макар този доклад да обхваща малък период, доказаното от него превъзходство на тезата „за“ ваксинация не дава необходимия ефект, и това се вижда отчетливо. Според нея, вероятно има някакъв друг проблем и той не се корени в медиите, или може би в начина, по който се поднасят посланията, или може би в начина, по който се комуникира темата, и в този смисъл, това дава храна за размисъл изобщо - за всички, които биха искали да стимулират процеса по ваксиниране. Счита за очевидно, че медиите поставят тази тема като център на дебатите и, че те подкрепят и съдействат за това ваксинационният процес да бъде максимално пълноценен. Посочи, че според нея продължава тенденцията на търсене на сензационност, на назидателност, на страх, и намира това за една от причините да не се постигат добри резултати. Още веднъж подчерта, че това е личното ѝ мнение. Не е била свидетел да се канят коментатори, които да са драстично некомпетентни или да не отговарят на определен професионален профил, но отбеляза, че е възможно, разбира се, да има такива и тя просто да не ги е отразила. В заключение, отбеляза че ще се въздържа по отношение на това дали да се прави продължение на подобно наблюдение – нито е „за“, нито е „против“.

**Соня Момчилова** каза, че също смята за много деликатна задача това да се опази този баланс и да не се навлезе в зоната на принудата. Отбеляза, че това, което наблюдава от известно време, също е липса на плурализъм и даде като пример това, че тази сутрин по БТВ били поканени трима събеседници по темата, като и тримата определи като категорично, арогантно, назидателно и дидактично отстояващи тезата, че трябва дори и насилствено, и масово, и стимулирано, и мотивирано финансово ваксиниране, повсеместно. Като друг пример посочи, че вчера в БНТ, около 8:00 часа сутринта, били използвани деца с цел да се популяризира ваксинирането, чрез кампания на доброволци. Помоли да се обърне внимание, и посочи, че би искала после да разискват по-обстойно този феномен. Подчерта, че става въпрос за деца, които пишат писма до покойните си родители и призовават към ваксиниране. Госпожа Момчилова заяви, че ще се въздържа от коментар. Посочи, че правителството ясно и недвусмислено е заявило, че ваксинирането в България трябва да бъде доброволно - осъзнат, осмислен акт на волеизявление, и медиите в случая, според нея, би трябвало да бъдат посредник между нагласите. Добави, че по никакъв начин не би могла да подкрепи твърдението, че професори като Чорбанов и Мангъргов са дилетанти и не са професионално достатъчно защитими като авторитети.

**София Владимирова** пожела да допълни, че ако големият поток от информация не минава през медии, където тя следва да бъде проверена и съответно да подлежи на регулация, то тя ще минава през други платформи, което ще поражда съмнение в нейната достоверност. Счита, че всички са наясно с това и вярва, че щетите биха били много по-големи.

**Бетина Жотева** благодари за доклада, предвид това, че е видяла колко съвестно и колко много се е работило. Заяви, че няма да коментира нищо, освен факта, че няма какво да се очаква от хора, от които 8 % смятат, че Земята е плоска, а 11 % се колебаят. Нищо друго не би могло да се очаква. Поради това, само благодари за свършената работа. Обърна се към съветниците с въпрос дали биха искали да се продължи това наблюдение, така както е предложила госпожа Георгиева, за по-дълъг период.

**Розита Еленова:** Аз подкрепям, разбира се.

**Соня Момчилова** подкрепи предложението.

**Бетина Жотева** заяви, че също подкрепя.

**София Владимирова** обяви, че ще се въздържа.

**Бетина Жотева** предложи да се вземе по-голям отрязък от време, защото счита това за наистина важно.

**София Владимирова** отбеляза, че сега се влиза в предизборна кампания и тази тема ще се използва доста активно.

**Бетина Жотева** изрази мнение, че би могло да се отбелязва по време на изборната кампания.

**Розита Еленова:** Или пък за след изборите да се измести.

**София Владимирова** счита, че това ще е част от предизборната кампания.

**Розита Еленова:** Това може да е един нюанс в предизборната кампания, защото може да се каже коя партия какви тези защитава, по какъв начин.

**Бетина Жотева** се съгласи, че е удачно наблюдението да се случи след провеждането на изборите.

**Розита Еленова:** Темата е чувствителна, не е и нужно да пренасяме личния си опит, както и личното си мнение. Тук сме и ваксинирани, и неваксинирани.

**Бетина Жотева** отбеляза, че има и преболедували.

**София Владимирова** вметна, че държавата не е разбрала, че има преболедували...

**Розита Еленова:** Колеги, в СЕМ чрез тези доклади коментираме качеството на медийния продукт, медийната чистота и адекватно медийно поведение, за да няма лъжи и дезинформация в ефира. За мен медиите и журналистите не се развиват с темповете, с които средата предполага, не са подготвени за тези интервюта и не знаят как да реагират, те не са наясно кое е ненаучен факт, кое е дезинформация. Здравната тема наистина е тежка. Така или иначе, ние няма да постигнем единомислие по която и да е тема и не е необходимо. По всяка тема има различни мнения и така трябва да бъде. И за ваксинацията всеки от нас има право да реши. Но ние не коментираме за или против ваксинацията, ние коментираме поведението на медията и чистотата на медийната среда от лъжа и дезинформация. Благодаря ви.

**София Владимирова** счита, че би могло констатациите от извършеното наблюдение да бъдат изпратени в Министерство на здравеопазването и да се покаже как 90 % от говоренето в последните месеци е „за“ ваксинацията и каква е постигнатата успеваемост.

**Розита Еленова:** Може да е интересно да се прати на Министерството, а предложението за продължение на мониторинга да е след изборите.

**София Владимирова** заяви, че не държи на това, просто казва, че за нея лично е било много интересно от тази гледна точка, защото извън това, че наистина, всеки си има своя позиция, виждаш някакви реални резултати или липсата на такива от определени действия.

**Соня Момчилова** добави, че това ще е сигнафикатор какви ангажименти се поемат точно от участващите в кампанията.

**София Владимирова** счита, че в кампанията, така или иначе, тази тема ще е една от наблюдаваните, тя ще е основна.

**Розита Еленова:** Аз приемам доклада.

**Бетина Жотева** също изрази подкрепа.

**София Владимирова** каза, че и тя приема доклада.

**Бетина Жотева** обобщи, че предвид това, че е за информация, всички приемат доклада, а работата по темата ще продължи, след изборите.

### **Решение:**

**СЕМ** прие доклада за информация.

**СЕМ** прие, по предложение на г-жа Г. Георгиева, член на СЕМ, да се осъществи още едно двуседмично наблюдение на отразяване темата за ваксините срещу Ковид-19, като периодът на провеждането му се съобрази с предстоящата предизборна кампания в страната.

**ПО ТОЧКА ЧЕТВЪРТА:** Доклад от дирекция Обща администрация относно услуга необходима за дейността на Съвета за електронни медии

**Евгени Димитров** – главен специалист, представи доклада (Приложение б).

**Решение:**

**СЕМ реши с 5 (пет) гласа „за“:** Да се закупят седем мобилни апарати от Техномаркет България АД, съгласно предложената оферта.

**Соня Момчилова** поиска думата, за да прочете статистика, буквално от последните минути, а именно, че по данни на Световната здравна организация, Израел има 11 800 на милион души заразени, Великобритания има 8 300 случая на един милион души, България има 2954 случая на един милион души. Ваксинирани с две дози: в Израел – 61.5 %, Великобритания – 66.5 %, България – 15.5 %. Госпожа Момчилова завърши с думите, че не сме нито анти-, нито про-ваксъри, показват се само официални цифри.

**Розита Еленова:** Това къде го четеш? Аз не го разбрах, но няма значение.

**Соня Момчилова** отговори, че става въпрос за сайт, позоваващ се на Световната здравна организация и би могла да го препрати.

**Бетина Жотева** закри заседанието.

**Материали, приложени към Протокол № 27**

1. Дневен ред;
2. Доклад от Техническа комисия с изх. № РД-21 25-00-14/ 24.09.2021 г.;
3. Доклад от Р. Радоева с изх. № ЛРР-15 30-04-22/ 21.09.2021 г.;
4. Доклад от Кр. Димитров с изх. № НД-06 19-00-67/ 21.09.2021 г.;
5. Доклад от М. Колева, Б. Гегова, Б. Байчева, Цв. Стойкова, Р. Ефтимова, Кр. Луканов, Вл. Мънзелов, Св. Николова, П. Антова, Д. Милева, И. Люцканов, К. Колев с изх. № НД-04 30-07-60/ 23.09.2021 г.;
6. Доклад от Е. Димитров с изх. № АСД-09 30-08-58/ 23.09.2021 г.

**Бетина Жотева** .....  
**Председател на СЕМ**

**София Владимирова** .....

**Галина Георгиева** .....

**Розита Еленова** .....

**Соня Момчилова** .....

Старши специалист: .....  
Мария Гинина